

**UZASADNIENIE do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 12 stycznia 2015 r.
w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych
dla obszaru Natura 2000 Ostoja Parczewska PLH060107**

Zgodnie z art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627 z późn. zm.) Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego, w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. Plan zadań ochronnych sporządzany jest na 10 lat; pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenia dla Wspólnoty (art. 28 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody).

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
  - a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk,
  - b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3,
  - c) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
- 5) wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;
- 6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru (art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody).

Tryb sporządzania projektu planu zadań ochronnych i zakres prac na potrzeby sporządzania projektu planu zadań ochronnych określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2010 Nr 34, poz. 186 z późn. zm.).

Sporządzający projekt planu zadań ochronnych umożliwia zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu oraz zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu (art. 28 ust. 3 i ust. 4 ustawy o ochronie przyrody).

Obszar Natura 2000 Ostoja Parczewska PLH060107 został wyznaczony w związku z wypełnieniem zobowiązań Polski wynikających z DYREKTYWY RADY 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, Dz. U. UE L 206/7 z dnia 22.07.1992 i zatwierdzony jako obszar o znaczeniu dla Wspólnoty (OZW) w 2011 r. Decyzją Komisji Europejskiej z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/UE) (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L 33/146 z dnia 08.02.2011). Obecnie status prawny obszaru określa decyzja Komisji z dnia 7 listopada 2013 r. w sprawie przyjęcia siódmego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dz. U. UE. L. z 2013 r., Nr 350, poz. 287).

Projekt planu zadań ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty – Specjalnego Obszaru Ochrony siedlisk Natura 2000 Ostoja Parczewska PLH060107 (zwanego dalej Obszarem) został sporządzony z uwzględnieniem wymagań określonych w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627 z późn. zm.) oraz zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 roku w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2010 Nr 34, poz. 186 z późn. zm.).

Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych (dokumentacja sieci Natura 2000, zawierająca zakres zgodny ze stosownymi decyzjami wykonawczymi Komisji Europejskiej) obszar Natura 2000 Ostoja Parczewska PLH060107 został wyznaczony dla ochrony stanowisk siedlisk przyrodniczych: (3160) Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne, (7110) Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe), (7120) Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji, (7140) Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea*), (9170) Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*), (91D0) Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*), (91E0) Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion*) oraz stanowisk gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk (1337) bóbr *Castor fiber* (1352) wilk *Canis lupus*, (1355) wydra *Lutra Lutra*, (1188) kumak nizinny *Bombina bombina*, (1220) żółw błotny *Emys orbicularis*, (1042) zalotka większa *Leucorhina pectoralis*, (1059) modraszek teleius *Maculinea teleius*, (1060) czerwończyk nieparek *Lycaena dispar*, (1061) modraszek nausithous *Maculinea nausithous*, (4038) czerwończyk foletek *Lycaena Helle*. Kody zaczerpnięto z portalu Eionet http://bd.eionet.europa.eu/activities/Natura_2000/reference_portal, będącego oficjalnym partnerem Europejskiej Agencji Środowiska (EEA).

Założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych dla Obszaru jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu przedmiotów ochrony, który to obowiązek wynika z art. 6 (1) Dyrektywy Siedliskowej (Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory – Dz.U.U.E.L92.206.7, Dz.U.U.E-sp.15-2-102 z późn. zm.).

Plan zadań ochronnych został opracowany w ramach projektu POIS.05.03.00-00-186/09 pn. "Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 na obszarze Polski", dofinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. W ramach prac nad projektem planu została sporządzona dokumentacja planu zadań ochronnych, której wykonawcą było Biuro Urządzania Lasu Geodezji Leśnej, Oddział w Lublinie. Wyniki prac eksperckich posłużyły do przygotowania niniejszego projektu zarządzenia.

Przedmiotowy projekt planu zadań ochronnych zawiera wszystkie niezbędne elementy wynikające z zapisów ww. ustawy o ochronie przyrody i ww. rozporządzenia w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

Plan zadań ochronnych został sporządzony dla całego obszaru Natura 2000 Ostoja Parczewska PLH060107, gdyż nie stwierdzono okoliczności, o których mowa w art. 28 ust. 11 ustawy o ochronie przyrody:

- dla obszaru, ani jego części nie ustanowiono planu ochrony,
- na terenie obszaru nie znajduje się park narodowy, rezerwat przyrody lub park krajobrazowy, dla których ustanowiono plan ochrony uwzględniający zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody,
- na terenie obszaru nie znajduje się park narodowy lub rezerwat przyrody, dla których ustanowiono zadania ochronne uwzględniające zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody,
- obszar nie pokrywa się w całości lub w części z obszarem nadleśnictwa, dla którego ustanowiony plan urządzenia lasu uwzględnia zakres, o którym mowa w ust. 10,
- obszar nie znajduje się na obszarach morskich.

Przebieg granic obszaru w postaci mapy przedstawiono w załączniku nr 2, oraz opisano w załączniku nr 1 w oparciu o punkty węzłowe, dla których podano długość i szerokość geograficzną w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992, tj. w układzie współrzędnych, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz. U. 2012, poz. 1247).

Jednym z elementów prac związanych z opracowaniem planu zadań ochronnych było zidentyfikowanie zagrożeń oddziałujących lub mogących oddziaływać negatywnie na stan zachowania przedmiotów ochrony obszaru. Główną grupą zagrożeń dla obszaru Natura 2000 Ostoja Parczewska, są zagrożenia związane z możliwym przekształceniem siedlisk wynikających m.in. z ewolucji biocenotycznej, eutrofizacji, zmiany sposobu użytkowania, gospodarki leśnej czy zmiany poziomu wód.

Ewolucję biocenotyczną wskazano jako zagrożenie dla siedlisk przyrodniczych (3160) naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne, (7110) Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe), (7120) Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji, (7140) Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea*), oraz czterech gatunków motyli i żółwia błotnego.

Przedmiotowe zagrożenie, przypadku siedliska (3160) naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne, dotyczy zarastania zbiorników roślinnością wodną oraz odkładania się osadów dennych, które w dłuższej perspektywie czasu mogą prowadzić do zanikania zbiorników. Z kolei na torfowiskach, w warunkach obniżania poziomu wody, będą rozwijać się siedliska leśne. Ewolucja biocenotyczna związana z siedliskami motyli związana jest z zaprzestaniem użytkowania łąk, co doprowadzi do rozwoju krzewów i wysokich bylin, prowadząc tym samym do zanikania siedliska gatunku oraz eliminacji roślin żywicielskich. W stosunku do żółwia błotnego zagrożenie będzie wynikało z wkraczania krzewów i podrostów drzew w obręb łągowisk.

Kolejnym zidentyfikowanym zagrożeniem dla trzech rodzajów torfowisk jest eutrofizacja. Na skutek dopływu biogenów ze zlewni, może dojść do przekształcania torfowisk. Efektem tego będzie m.in. zanikanie charakterystycznych gatunków oraz zmiana struktury siedliska.

W stosunku do wszystkich gatunków motyli będących przedmiotem ochrony obszaru wskazano, że ważnym zagrożeniem jest zmiana sposobu uprawy. Objawiać się może ona jako intensyfikacja gospodarowania na trwałych użytkach zielonych bądź ich zamiana w grunty orne.

W wyniku tych procesów nastąpi przekształcenie siedliska przedmiotowych gatunków, czego skutkiem będzie m.in. zanikanie roślin żywicielskich. Również w przypadku zmiany poziomu wód gruntowych (odwadnianie, zalewanie) dojdzie do przekształcenia siedliska i zanikania roślin żywicielskich. Ponadto wpływ na utratę siedlisk będzie miało zalesienie nieużytkowanych płąków siedlisk motyli.

Za istotne zagrożenia żółwia błotnego zostały uznane działania zmierzające do zmiany do obniżenia poziomu wód. Działania takie doprowadzą do zanikania miejsc bytowania żółwia. Istotną, negatywną rolę pełni również wzrastająca liczba obserwowanych drapieżników, co może bardzo niekorzystnie wpłynąć na liczebność populacji żółwi.

Zagrożenia związane z komunikacją zostały zidentyfikowane w stosunku do dwóch gatunków: wilka i żółwia. Wzmagający się ruch samochodowy, w tym związany z turystyką, może przyczynić się do zabijania zwierząt na szlakach komunikacyjnych, zarówno głównych jak i lokalnych.

W przypadku wilka wskazano również, że gospodarka leśna, a w szczególności prace związane z gospodarką leśną, w tym obecność ludzi i maszyn w miejscach rozrodu i wychowywania młodych powoduje niepokojenie zwierząt.

Zaplanowane w planie zadań ochronnych działania ochronne mają na celu utrzymanie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony lub jego poprawę, gdy stan ochrony oceniono jako niezadowolający lub zły.

Jednym z podstawowych działań ochronnych związanych z utrzymaniem właściwego stanu ochrony siedlisk oraz siedlisk gatunków będzie zachowanie istniejących stosunków wodnych oraz przeciwdziałanie obniżeniu wód gruntowych lub zalewaniu siedlisk motyli. Działania takie są dedykowane m.in. siedliskom torfowisk wysokich i borów bagiennych oraz czterem gatunkom motyli i kumaka.

Kolejnym strategicznym działaniem ochronnym są działania związane z powstrzymaniem sukcesji wtórnej. Dotyczy to zarówno usuwania podrostów drzew i krzewów, co ma znaczenie dla siedlisk torfowiskowych jak i przywrócenia lub utrzymania ekstensywnego użytkowania łąk stanowiących siedliska motyli.

W przypadku siedlisk leśnych ważne jest realizowanie gospodarki leśnej w sposób, który umożliwi w przypadku grądu m.in. wzrost i rozwój młodego pokolenia drzew oraz regulację zagęszczenia i składu gatunkowego odnowień i podsadzeń na korzyść gatunków właściwych dla siedliska przyrodniczego.

Natomiast w przypadku boru bagiennego znaczenie będzie miało przeciwdziałanie zmianom trofii siedliska oraz zachowanie strefy buforowej.

Dodatkowo, w przypadku wilka konieczne będzie zapewnienie drożności korytarzy ekologicznych w procesie inwestycyjnym.

W odniesieniu do żółwia błotnego, zalotki większej oraz łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych wskazane jest wykonanie inwentaryzacji terenowej, której celem będzie wykrycie stanowisk gatunków i siedlisk, a w przypadku żółwia błotnego określenie konieczności podjęcia działań ochronnych.

Plan zadań ochronnych zawiera wskazania do zmian zapisów w istniejących dokumentach planistycznych dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych, lub zewnętrznych, niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk gatunków motyli, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 Ostoja Parczewska PLH060107. Wskazania do zmian odnoszą się do Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parczew (Uchwała Nr XI/57/2003 Rady Miejskiej w Parczewie z dnia 07 listopada 2003 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parczew zmieniony Uchwałą nr XLVIII/299/2010 Rady Miejskiej w Parczewie z dnia 3 września 2010 r. w sprawie uchwalenia zmian w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego Gminy Parczew dla obszaru poza granicami administracyjnymi miasta Parczewa).

W przedmiotowym dokumencie zaleca się wyłączenia spod zalesień terenów, będących miejscem występowania gatunków motyli będących przedmiotami ochrony obszaru, których występowanie jest uzależnione od obecności otartego krajobrazu rolniczego.

Sporządzenie planu ochrony dla Obszaru bądź jego części nie jest konieczne. Plan zadań ochronnych jest wystarczającym narzędziem do zapewnienia ochrony przedmiotom ochrony w obszarze.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie obwieszczeniem znak: WPN.6320.6.4.2012.TB z dnia 19 lipca 2012 r., zawiadomił o przystąpieniu do opracowywania projektu planu zadań ochronnych dla ww. obszaru Natura 2000 oraz możliwości złożenia uwag i wniosków do założeń przedmiotowego dokumentu.

W trakcie procesu planistycznego, przeprowadzono trzy spotkania dyskusyjne, które odbyły się w dniach 13 grudnia 2012 r. (Centrum Kultury w Ostrowie Lubelskim), oraz 30 lipca i 14 sierpnia 2013 r. (Urząd Gminy Sosnowica). Dodatkowo, w dniu 27 czerwca 2013 roku, zorganizowano spotkanie terenowe, podczas którego zaprezentowały zostały zaprezentowane siedliska przyrodnicze oraz gatunki i siedliska zwierząt, dla ochrony których obszar został wyznaczony. Spotkania odbyły się z udziałem Zespołu Lokalnej Współpracy, biorącego udział w tworzeniu dokumentacji do planu zadań ochronnych.

Do prac nad określeniem działań ochronnych (w zespole roboczym, zwanym Zespołem Lokalnej Współpracy) zostali zaproszeni przedstawiciele podmiotów reprezentujących kluczowe grupy interesu, w tym: przedstawiciele gmin Ostrów Lubelski, Uścimów, Parczew, Dębowa Kłoda, Sosnowica, Starostwa Powiatowego w Parczewie, Starostwa Powiatowego w Lubartowie, Nadleśnictwa Parczew, Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie, Zespołu Lubelskich Parków Krajobrazowych w Lublinie, Lubelskiego Oddziału Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Powiatowego Zespołu Doradztwa Rolniczego w Parczewie i w Lubartowie, Gospodarstwa Rybackiego „Polesie” Sp. z o.o., Polskiego Związku Łowieckiego, organizacji pozarządowych, przedstawicieli środowiska naukowych oraz przedstawicieli lokalnej społeczności.

Obwieszczeniem z dnia 20 lutego 2014 r. znak: WPN.6320.3.1.2014.TB Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie zawiadomił o możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu, poprzez zapoznanie się z projektem planu zadań ochronnych i możliwości składania uwag i wniosków. Informacja została podana do publicznej wiadomości zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt. 1,2,3,4 i 5 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 z późn. zm.) i w związku z art. 28 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627 z późn. zm.). Obwieszczenie zostało zamieszczone na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie, a także ukazało się drukiem w prasie lokalnej w dniu 24 lutego 2014 r. Obwieszczenie było również wywieszane na tablicach ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony

Środowiska w Lublinie – w dniach od 20.02.2014 r. – 14.03.2014 r, oraz Urzędu Gminy Uścimów – w dniach 24.02.2014 r. – 17.03.2014 r., Urzędu Gminy Dębowa Kłoda w dniach 20.02.2014 r. – 14.03.2014 r., Urzędu Miejskiego w Ostrowie Lubelskim w dniach 24.02.2014 r. – 18.03.2014 r., oraz Urzędu Miejskiego w Parczewie w dniach 24.02.2014 r. – 17.03.2014 r.,

Podmioty zainteresowane projektem miały 21 dni na składanie uwag i wniosków.

Wpłynęły następujące uwagi i wnioski:

Instytucja/osoba zgłaszająca uwagę	Przedmiot / Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia
Klub Przyrodników Pismo z dnia 17 marca 2014 r. znak: 297/2014	Niezgodne z zasadami techniki prawodawczej cytowanie skrótu „obszar Natura 2000”	Uwaga nieuwzględniona. Zarządzenia zostały opracowane na szablonie przygotowanym przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska.
	Zbyt ogólne precyzowanie celów ochronnych i działań ochronnych, niezgodne z zasadami techniki prawodawczej	Uwaga uwzględniona- sprecyzowano cele działań ochronnych
	Brak spójności pomiędzy szablonem dokumentacji planu z zarządzeniem	Uwaga uwzględniona. Ujednolicono zapisy zawarte w szablonie dokumentacji planu z zapisami zarządzenia.
	Brak danych w zakresie analizy oddziaływania istniejących dokumentów planistycznych na przedmioty ochrony.	Uwaga uwzględniona. Dokonano analizy dokumentów planistycznych. Wykazano konieczność sformułowania wskazań do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parczew, zatwierdzonego Uchwałą nr XLVIII/299/2010 Rady Miejskiej w Parczewie z dnia 3 września 2010r. w sprawie uchwalenia zmian w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego Gminy Parczew dla obszaru poza granicami administracyjnymi miasta Parczewa
	Brak danych o zweryfikowanej w trakcie PZO powierzchni siedlisk i liczebności populacji gatunków.	Uwaga uwzględniona. Dokonano uzupełnienia brakujących danych.
	Brak informacji o obecnym sposobie użytkowania jezior dystroficznych znajdujących się w granicach obszaru.	Uwagę rozpatrzono. Szablon dokumentacji uzupełniono o brakujące informacje.
	Brak analizy przyczyn zarastania torfowisk wysokich i przejściowych.	Uwaga uwzględniona. Uzupełniono brakujące informacje.
	Prośba o wyjaśnienie konieczności ochrony torfowisk wysokich przed zalaniem i ich ochroną przed dopływem biogenów ze zlewni.	Zapis o konieczności ochrony torfowiska przed zalewaniem jest błędny i został usunięty z dokumentacji.
	Sugestia rozpatrzenia konieczności zablokowania rowów odwadniających pól	Przeanalizowano zagadnienie. Wykazano brak konieczności blokowania rowów w związku z ich zarośnięciem i utratą funkcji odwadniającej

siedliska 91D0 bory bagienne	
Sugestia zapisania w PZO wyłączenia z użytkowania gospodarczo-leśnego jako środka ochrony dla siedliska 91D0 bory bagienne	Uwaga bezzasadna. Płaty siedliska 91D0 są wyłączone z użytkowania.
Sugestia rozważenia zasadności wyłączenia z użytkowania leśnego płatów siedliska 91E0 (Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe)	Uwaga bezzasadna. W ramach prac na PZO nie stwierdzono obecności siedliska w obszarze.
Brak oceny zasobności martwego drewna w płatach grądu.	Uwaga uwzględniona. Ocena martwego drewna została zapisana jako jedno z działań ochronnych dla siedliska grądu.
Brak zasadności wykonywania zapisanych w PZO działań związanych z pielęgnacją gleby i odnowień w płatach grądów.	Uwaga uwzględniona. Pielęgnacja odnowień wiąże się z prowadzeniem racjonalnej gospodarki leśnej.
Wpisanie jako fakultatywne działanie ochronne dla modraszków sp. koszenie trwałych użytków zielonych w cyklu dwurocznym.	Uwaga odrzucona. Miejsca występowania motyli będących przedmiotem ochrony obszaru Ostoja Parczewska pokrywają się w zdecydowanej większości z siedliskami derkaczy będących przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Tyśmienicy. Znaczenie obszaru Natura 2000 Ostoja Parczewska dla zachowania ogólnej krajowej populacji motyli uznano za niewielkie, w przeciwieństwie do znaczenia obszaru Dolina Tyśmienicy dla zachowania bardzo licznej populacji derkacza. W związku z tym uznano, że priorytetem powinna być ochrona siedlisk derkacza, polegająca na corocznym koszeniu użytków zielonych w ramach PROW. Ponadto, w związku z bardzo dużym rozdrobnieniem działek ewidencyjnych w obszarze jest pewne, że nawet w przypadku corocznego koszenia znacznych powierzchni trwałych użytków zielonych, w ogólnej powierzchni siedliska znajdzie się wystarczająco duża liczba fragmentów łąk użytkowanych w sposób optymalny dla motyli, tj. koszonych raz na kilka lat.
Wpisanie jako środek ochrony bobra, będącego przedmiotem ochrony obszaru, maksymalnej tolerancji jego działalności, dopuszczenie spontanicznego rozwoju jego populacji oraz akceptację powodowanych przez niego przekształceń środowiska	Wpisanie maksymalnej tolerancji działalności bobra może w przyszłości okazać się sprzeczne z potrzebami ochrony gatunków motyli będących przedmiotami ochrony. Zalanie łąk spowodowane działalnością bobrów prowadzi do szybkiego i znacznego przekształcenia siedliska, niekorzystnego z punktu widzenia gatunków zwierząt, bardziej istotnych z punktu widzenia całego obszaru Natura 2000. Ponadto, wszelkie prace związane z usuwaniem efektów działalności bobrów (rozbiórka tam, odstrzał osobników) muszą zostać poprzedzone uzyskaniem odpowiednich

		zezwoleń regionalnego dyrektora ochrony środowiska.
	Wpisanie jako działanie ochronne dla wilka, zadań polegających na: -budowie przejść dla zwierząt; -ograniczenie prędkości pojazdów, - skuteczne przeciwdziałanie kłusownictwu, - tworzenie okresowych stref ochrony wokół miejsc rozrodu i wychowu młodych; - uwzględnienie w planach łowieckich udziału drapieżnictwa wilka.	Uwaga odrzucona. Przez zwarty kompleks leśny znajdujący się w graniach obszaru Natura 2000 Ostoja Parczewska, przebiega tylko jedna droga o randze drogi powiatowej, charakteryzująca się znikomym natężeniem ruchu. Oznaczenie istniejącej drogi oraz jej parametry techniczne spełniają warunki funkcjonowania tzw. przejścia po powierzchni drogi. Dodatkowo, w wyniku analizy zagadnienia zagrożenie drogi autostrady usunięto z listy zagrożeń istniejących. Skuteczne przeciwdziałanie kłusownictwu oraz tworzenie okresowych stref ochrony wokół miejsc rozrodu wilka regulowane są odrębnymi przepisami prawnymi. W prawdzie obserwowany w ostatnich latach wzrost pogłowia zwierzyny łownej w połączeniu brakiem stwierdzeń polowania wilków na zwierzęta hodowlane świadczą o wystarczającej zasobności bazy pokarmowej dla gatunku, jednak zaproponowane przez Klub Przyrodników polegające na uwzględnieniu w planach łowieckich drapieżnictwa wilka, zostało wpisane do dokumentacji PZO.
	Wniosek o wskazanie właściwego miejscowo nadleśniczego jako podmiot odpowiedzialny za wykonanie w obrębie nadleśnictwa zadań związanych z czynną ochroną przyrody, zgodnie z zapisami art. 32 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody.	Uwaga nieuwzględniona. Art. 32 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody mówi o realizacji przez nadleśniczego zadań z zakresu ochrony przyrody ujętych w planie urządzania lasu. Działania z zakresu ochrony czynnej zapisane w planie zadań ochronnych, nie zostały ujęte w obowiązującym PUL Nadleśnictwa Parczew.
Nadleśnictwo Parczew Pismo z dnia 7 marca 2014 r. (znak:ZG-732-11/14)	Rozbieżności w przebiegu granic obszaru opisanych w załączniku nr 1 do Zarządzenia z przebiegiem granic działek ewidencyjnych stanowiących faktyczną granicę ostoi.	Uwaga uwzględniona. Korekta granic obszaru zostanie dokonana w ramach oddzielnej procedury.
	Wniosek o wykreślenie słowa „autostrady” z opisu zagrożeń zidentyfikowanych w stosunku do wilka	Uwaga uwzględniona. Poprawiono opis zagrożenia.
	Wniosek o poprawę omyłki pisarskiej – zmiana z wyrażenia „szkód wyrządzanych przez bobry” na „szkód wyrządzanych przez wydry”	Uwaga uwzględniona. Dokonano sprostowania błędu pisarskiego.
	Brak określonych celów	Uwaga uwzględniona. Określono cel działań

	działań ochronnych dla wydry.	ochronnych dla wydry: <i>jednokrotna inwentaryzacja terenowa w celu wykrycia wszystkich stanowisk, w drugim lub trzecim roku obowiązywania PZO, jako odpowiedź na konieczność weryfikacji informacji na temat występowania gatunku w obszarze.</i>
	Wykreślenie z obszaru wdrażania działań ochronnych dla siedliska 7110 torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą wydziałów 05-16-1-03-135-f-00 oraz 05-16-1-04-158-a-00 w związku z brakiem płatów siedliska w przedmiotowych wydzieleniach wg. inwentaryzacji Nadleśnictwa Parczew	Uwaga nieuwzględniona. Obecność siedliska 7110 w obrębie przedmiotowych wydziałów została wykazana przez Wojewódzki Zespół Specjalistów i potwierdzona w trakcie prac terenowych w ramach prowadzonych w ramach opracowania PZO.
	Wykreślenie Nadleśnictwa Parczew, jako podmiotu odpowiedzialnego za realizację zadań ochronnych w stosunku do płatów siedliska 7110 torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą.	Uwaga nieuwzględniona. W projekcie Zarządzenia jako podmiot odpowiedzialny za realizację działań ochronnych dla siedliska przyrodniczego 7110 wskazane zostały „ <i>RDOŚ we współpracy z Nadleśnictwem Parczew</i> ”.
	Wykreślenie z obszaru wdrażania działań ochronnych dla siedliska 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska wydziałów 05-16-1-02-28-f-00, 05-16-1-01-257-d-00, 05-16-1-01-257-l-00 oraz 05-16-1-01-25n-n-00 w związku z brakiem płatów siedliska w przedmiotowych wydzieleniach wg. inwentaryzacji Nadleśnictwa Parczew	Uwaga uwzględniona częściowo. Z obszaru wdrażania działań ochronnych usunięto wydzielenia 05-16-1-01-257-d-00 oraz 05-16-1-01-257-l-00.
	Wniosek o sprecyzowanie działania ochronnego dla siedliska 91D0 polegającego na pozostawieniu do naturalnego rozkładu 5% powierzchni drzewostanu z „5% powierzchni drzewostanów” na „5% pasa manipulacyjnego”	Uwaga nieuwzględniona. W przypadku lokalizacji pasa manipulacyjnego w części wydziału nieprzylegającej do siedliska boru bagiennego, pozostawione 5% drzewostanu nie będzie pełniło roli buforu ochronnego dla siedliska będącego przedmiotem ochrony.
	Brak możliwości realizacji zaplanowanego dla siedliska 91D0 zadania: „ <i>Zachowanie strefy buforowej. Lokalizowanie powierzchni drzewostanów do naturalnego rozkładu (5% powierzchni drzewostanów) w części</i>	Uwaga uwzględniona. W prawdzie płat siedliska 91D0 faktycznie przylega do wydziału 05-16-1-03-72-g-00, jednakże w związku z przeprowadzoną w roku 2014 rębni IB, w przedmiotowym wydzieleniu, zostało ono wyłączone z miejsc realizacji zadania.

	wydzielenia przylegającej do siedliska boru bagiennego 91D0” w wydzielaniu 05-16-1-03-72-g-00, ze względu na brak rzeczywistego przylegania wydzielenia do płatu siedliska.	
	Wykreślenie z obszaru wdrażania działań ochronnych dla siedliska 9170 grąd subkontynentalny wydzieleń 06-16-1-03-24-b-00, 05-16-03-35-c-00, 05-16-1-03-74-f-00, 05-16-1-04-182-d-00 w związku z brakiem płatów siedliska w przedmiotowych wydzielaniach wg. inwentaryzacji Nadleśnictwa Parczew	Uwaga uwzględniona. Zmodyfikowano zapisy dotyczące miejsc realizacji przedmiotowego zadania. Wydzielenie 06-16-1-03-24-b-00 zmieniono na 06-16-1-03-24-p-00, wyreślono wydzielenia 05-16-03-35-c-00, 05-16-1-03-74-f-00 oraz 05-16-1-04-182-d-00.
Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska Pismo z dnia 31.03.2014	brak współrzędnych 9 punktów załamania granic obszaru	Uwaga uwzględniona. Uzupełniono opis granic obszaru.
	nieaktualna mapa obszaru	Uwaga uwzględniona. Mapę uaktualniono
	<u>zagrożenia</u> brak załotki większej na liście przedmiotów ochrony	Uwaga uwzględniona. Dodano załotkę większą do listy przedmiotów ochrony w tabeli stanowiącej załącznik 3 do Zarządzenia.
	<u>zagrożenia</u> 3. siedlisko 7120 – sugestia zmiany zagrożenia: <i>Inwazja gatunku, na Obce gatunki inwazyjne</i>	Uwaga uwzględniona. Zmieniono kod i opis zagrożenia na I01- Obce gatunki inwazyjne
	<u>zagrożenia</u> 4. siedlisko 7140 – sugestia zmiany zagrożenia: <i>Inwazja gatunku, na Obce gatunki inwazyjne</i>	Uwaga uwzględniona. Zmieniono kod i opis zagrożenia na I01- Obce gatunki inwazyjne
	<u>zagrożenia</u> 5. siedlisko 91D0 – prośba o wyjaśnienie zapisu x- brak zagrożeń	Dla płatów siedliska bory i lasy bagiennie, w trakcie opracowywania planu zadań ochronnych nie zidentyfikowano zagrożeń istniejących
	<u>zagrożenia</u> 6. siedlisko 9170 - prośba o wyjaśnienie zapisu x- brak zagrożeń	Dla płatów siedliska grąd subkontynentalny, w trakcie opracowywania planu zadań ochronnych nie zidentyfikowano zagrożeń istniejących. W opisie siedliska jako zagrożenie dla grądów wskazano upraszczanie struktury wiekowej i przestrzennej grądów. Zagrożenie to zostało umieszczone na liście zagrożeń potencjalnych jako B02.02 wycinka lasu - Stosowanie rębni gniazdowej w płatach grądu. Rębnie gniazdowe powodują istotne przekształcenia wiekowe i strukturalne zbiorowiska.
	<u>zagrożenia</u> 7. siedlisko 91E0 - prośba o	Dla płatów siedliska 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, w trakcie

wyjaśnienie zapisu x- brak zagrożeń	opracowywania planu zadań ochronnych nie zidentyfikowano zagrożeń istniejących
<u>zagrożenia</u> 12. kumak nizinny – brak informacji o zagrożeniach istniejących	Na etapie opracowywania planu zadań ochronnych, w stosunku do kumaka nizinnego nie zidentyfikowano istniejących ani potencjalnych zagrożeń
<u>zagrożenia</u> 13. żółw błotny <i>Emys orbicularis</i> - doprecyzowanie zagrożenia związanego z drapieżnictwem	Uwaga uwzględniono. Sprecyzowano określono gatunku zwierząt drapieżnych, szczególnie niebezpiecznych dla żółwi.
<u>zagrożenia</u> 14. bóbr europejski – brak informacji o zagrożeniach istniejących	Na etapie opracowywania planu zadań ochronnych, w stosunku do bobra europejskiego nie zidentyfikowano istniejących ani potencjalnych zagrożeń
<u>zagrożenia</u> 16. wydra – w opisie zagrożenia słowo „bobry” zmienić na „wydry”	Sprostowano omyłkę pisarską
<u>cele działań ochronnych</u> Brak siedlisk: 9170 i 91E0 oraz wydry	Uzupełniono cele działań ochronnych dla wskazanych przedmiotów ochrony
<u>cele działań ochronnych</u> Nieprecyzyjne cele działań ochronnych w stosunku do przedmiotów ochrony 3160, 7110, 7120, 7140, 1059, 1060, 1061, 4038, 1188, 1352	Uwaga uwzględniona. Doprecyzowano cele działań ochronnych dla wskazanych przedmiotów ochrony.
<u>działania ochronne</u> Siedlisko 3160 zbyt ogólnie sprecyzowane działanie „ <i>Utrzymanie dotychczasowego sposobu użytkowania jezior</i> ”	W związku z dobrym stanem zachowania siedliska i brakiem zagrożeń (poza naturalnymi procesami zarastania jezior) stwierdzono brak konieczności prowadzenia działań ochronnych dla przedmiotowego siedliska.
<u>działania ochronne</u> siedlisko 7110 zbyt ogólnie sprecyzowane działanie „Zachowanie istniejących stosunków wodnych. Przeciwdziałanie obniżeniu wód gruntowych i zalewaniu siedliska	Działanie ochronne usunięto. Kwestie związane z ewentualnym prowadzeniem prac mogących skutkować obniżeniem poziomu wód gruntowych reguluje art. 118 Ustawy o ochronie przyrody zgodnie z którym prowadzenie, na obszarach form ochrony przyrody (...)działań obejmujących roboty ziemne mogące zmienić warunki wodne lub wodno-glebowe wymaga zgłoszenia regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska.
<u>działania ochronne</u> siedlisko 7140 brak wskazania podmiotu odpowiedzialnego za realizację działania	Uwaga uwzględniona. Uzupełniono podmiot odpowiedzialny za wykonanie zadania
<u>działania ochronne</u> gatunki: 1059 modraszek telejus, 1061 modraszek	Działanie ochronne usunięto. Kwestie związane z ewentualnym prowadzeniem prac mogących skutkować obniżeniem poziomu wód gruntowych

nausitous oraz 1060 czerwończyk nieparek. Brak opisu działania: „przeciwdziałanie obniżeniu wód gruntowych i zalewaniu siedliska”	reguluje art. 118 Ustawy o ochronie przyrody zgodnie z którym prowadzenie, na obszarach form ochrony przyrody (...)działań obejmujących roboty ziemne mogące zmienić warunki wodne lub wodno-glebowe wymaga zgłoszenia regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska.
<u>działania ochronne</u> <u>gatunek</u> : 1188 kumak nizinny Brak opisu działania: Niedopuszczanie do osuszania zbiorników wodnych	Działanie ochronne usunięto. Kwestie związane z ewentualnym prowadzeniem prac mogących skutkować obniżeniem poziomu wód gruntowych reguluje art. 118 Ustawy o ochronie przyrody zgodnie z którym prowadzenie, na obszarach form ochrony przyrody (...)działań obejmujących roboty ziemne mogące zmienić warunki wodne lub wodno-glebowe wymaga zgłoszenia regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska.
<u>działania ochronne</u> gatunki: 1337 bóbr europejski, 1352 wilk – prośba o wyjaśnienie braku potrzeby prowadzenia działań z zakresu monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji działań ochronnych	Uwaga rozparzona. Zaplanowano monitoring przedmiotowych gatunków

W ramach prac nad dokumentem dokonano także niezbędnych poprawek redakcyjnych.

Projekt zarządzenia został na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206 z późn. zm.) uzgodniony przez Wojewodę Lubelskiego pismem z dnia 31 grudnia 2014 r., znak: PN-I.0522.45.2014.GK.

Realizacja działań ochronnych zawartych w niniejszym akcie prawnym będzie finansowana, m.in. ze środków budżetu państwa w tym w części, której dysponentem jest sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000. Nie wyklucza się możliwości wykorzystania innych źródeł finansowania. Szacuje się, że koszt realizacji działań ochronnych zawartych w niniejszym planie w okresie 10 lat wyniesie łącznie około 400 tys. zł. Koszt działań z zakresu monitoringu stanu ochrony siedliska szacunkowo wyniesie około 10 tys. zł.

Koszty realizacji działań przewidzianych w planie będą pokrywane z funduszy celowych pozyskanych przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Lublinie.

Niniejszy akt normatywny oddziałuje na zarządcę gruntów, tj. Nadleśnictwo Parczew oraz Lubartów a także właścicieli gruntów prywatnych. Nie zawiera zapisów mogących skutkować wpływem na rynek pracy, nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczości, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw, nie wpłynie także na sytuację i rozwój regionalny.